

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. c)
Istorie

Test 1

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animatoar, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Stalinismul a evoluat, în cursul anilor de după război, spre un cult al personalității din ce în ce mai mult marcat de megalomania lui Stalin. Numeroase orașe din URSS, străzi, uzine etc. poartă numele său, iar portretul dictatorului apare pretutindeni și gigantice statui ale sale domină orașele.

[...] În Prezidiu, Stalin se înconjoară de oameni noi, care îi sunt atașați personal. [...] Acest organism, ca și plenul Comitetului Central, nu mai sunt convocate în mod regulat, Stalin monopolizând marile decizii în cadrul unui Birou secret, format din nouă membri, sau în timpul reuniunilor consiliilor restrânse. [...] În consecință, Stalin adoptă singur deciziile și partidul trebuie să fie devotat și să-l asculte. Congresul al XIX-lea, care are loc în 1952 [...], plasează pe primul loc îndatoririle militanților de a apăra unitatea partidului, ceea ce exclude orice opoziție față de Stalin. Fidel concepției sale cu privire la «socialismul într-o singură țară», [...] Stalin ridică în slăvi mai mult decât oricând planificarea și puterea statului, întrucât sunt singurele capabile să asigure dezvoltarea țării. [...] Pentru Stalin, așadar, statului și nu maselor de cetățeni trebuie să îi revină inițiativa transformărilor [...].”

(F.G.Dreyfus, A.Jourcin, P.Thibault, P.Milza, *Istoria universală*)

B. „Ceașescu voia să afirme identitatea României în «lagărul» socialist și, în primul rând, în Pactul de la Varșovia. [...] În căutarea unei formule distincte de cea sovietică, Nicolae Ceașescu a găsit în China și Coreea de Nord variante ale *modelului sovietic* care corespundeau și viziunii sale [...] asupra socialismului. Modelul chinez și cel nord-coreean erau întemeiate pe un regim autoritar, axat pe cultul liderului suprem și pe primatul ideologiei. Ceașescu se voia și el înălțat pe un pedestal, cel puțin la fel de înalt ca acel al lui Mao și al lui Kim Ir Sen. [...] Începutul făcut în 1971 a fost continuat, amplificat și agravat în decurs de aproape două decenii. [...] Cuvântările secretarului general s-au substituit marxism-leninismului și au oferit răspunsuri simple, în formule atât de repetate, încât începutul unei structuri lăsa să se întrevadă sfârșitul. Ceașescu nu și-a confecționat – ca Mao – o cârtică a citatelor, dar a făcut din «studiul» cuvântărilor sale [...] baza întregii activități ideologice, teoretice și practice din România. Citarea lui a devenit un ritual, în ultimii ani ai regimului, orice cuvântare sau lucrare trebuind să includă un «citat» din secretarul general.”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți spațiul istoric precizat în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la „modelul chinez”. **2 puncte**
3. Numiți câte un conducător politic din sursa **A**, respectiv din sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că fragmente din cuvântările liderului politic sunt incluse în discursuri și lucrări. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A** precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două caracteristici ale democrației din Europa, în a doua jumătate a secolului al XX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o altă caracteristică a totalitarismului din Europa, în afara celor la care se referă sursele date. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Prin recunoașterea [...] suzeranității polone, Alexandru [cel Bun] s-a pus la adăpost de încercările lui Sigismund de Luxemburg de a revigora suzeranitatea ungară asupra Moldovei și, mai ales, de a controla Chilia, punctul terminus al drumului central-european spre gurile Dunării.

Prins între cele două regate – ele însele aflate în rivalitate, între altele și pentru dominația Moldovei –, Alexandru [cel Bun] a acceptat chiar o variantă a dublei suzeranități – polono-ungare –, dând prioritate [...] suveranului polon.

Primejdia care amenința Moldova din partea celor două regate limitrofe și-a găsit expresia în acordul de la Lublau (15 martie 1412) încheiat [...] între Vladislav Jagiello și Sigismund de Luxemburg; potrivit înțelegerii dintre cei doi regi, în cazul neparticipării lui Alexandru [cel Bun] la campania antiotomană luată în considerare, țara sa urma să fie împărțită între cei doi suverani de-a lungul unei diagonale de la nord-vest la sud-est, care lăsa Poloniei Suceava și Cetatea Albă, iar Ungariei Romanul și Chilia. Era pentru prima dată când teritoriul românesc, în cazul de față, partea sa dintre Carpați și Nistru - făcea obiectul unui acord de împărțire între mari puteri. De observat că, prin tratatul de la Lublau, Polonia își asigura Cetatea Albă, iar Ungaria, Chilia, [...] cele două porturi din spațiul românesc, aflate la capătul marilor drumuri de comerț [...].

În cadrul îndatoririlor sale vasalice, Alexandru [cel Bun] a trimis corpuri de oaste, care au luptat alături de forțele polone împotriva cavalerilor teutoni în marea bătălie de la Grünwald (1410), unde Ordinul teuton a suferit o mare înfrângere [...].”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnitorul român precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul în care se desfășoară evenimentele din sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați conflictul militar și o caracteristică a acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la relațiile diplomatice dintre domnitorul Moldovei și regele Poloniei. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la tratatul din 1412, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia constituirea statelor medievale în spațiul românesc s-a realizat și prin acțiuni militare desfășurate în secolul al XIV-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern, având în vedere:

- prezentarea unui proiect politic referitor la statul român modern, elaborat în secolul al XVIII-lea;
- precizarea unui proiect politic din prima jumătate a secolului al XIX-lea, care a contribuit la formarea statului român modern;
- menționarea a două acțiuni referitoare la statul român modern, desfășurate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și a câte unei caracteristici a fiecăreia dintre aceste acțiuni;
- formularea unui punct de vedere referitor la realizarea României Mari și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.